

Varegg Cup

VAREGG CUP har utviklet seg til å bli et begrep blant fotballinteresserte bergensere. Turneringen arrangeres over to helger og går av stabelen i siste del av mars/begynnelsen av april. Like årvisst som Brann Cup markerer sesongavslutningen for den aldersbestemte fotballen i Bergen, er Varegg Cup tegnet på at en ny sesong er i emning.

De færreste vet at disse cupene kom til ved en tilfeldighet.

Det hele startet i 1972. AKSEL LARSEN var lagleder for Høyden Star, som spilte seg fram til finalen i yngste klasse i Bergens Arbeiderblads Gatecup. Høyden Star besto for det meste av lilleputtspillere fra Vareggs lilleguttlag, og finalemotstander var et lag med ØYSTEIN SKAAR som lagleder. Dette laget besto stort sett av lilleputtspillere fra Brann. Høyden Star gikk seirende ut av duellen, som skulle bli den første i en serie nappetak de to laglederne imellom.

Den neste fulgte umiddelbart. Varegg ble invitert til å spille kamp mot Branns lilleguttlag foran 1. divisjonskampen mot Mjølnær. Brann fikk imidlertid ikke sin etterlengtede revansj. Oppgjøret endte i ny Vareggtriumf.

I 1973 møttes lilleguttlagene til Brann og Varegg i serien med de samme trenerne som året før. Varegg hadde dette året kretsens beste lilleguttlag, og slo Brann i begge seriekampene på sin vei mot kretsmesterskapet.

Branntrener ØYSTEIN M. SKAAR nektet imidlertid å la seg knekke. Som en siste mulighet for revansje arrangerte han en turnering for lilleguttlag etter at seriesluttspillet var avsluttet høsten 1973. Denne turneringen har siden gått over i historien som den første Brann Cup. Brann lyktes og gikk til topps, men fikk likevel ikke fullt ut den revansjen laget tørstet etter. Varegg ble nemlig slått ut allerede i det innledende puljespillet, slik at det aldri ble noen finale mellom Brann og Varegg.

I 1974 var de samme guttene blitt småguttspillere, og på vegne av Varegg arrangerte AKSEL LARSEN en tilsvarende turnering som den Brann hadde hatt året før, men la den til tiden like

TROND STANGHELLE (t.v.) og Vegg på offensiven i miniputt-finalen mot Vadmyra i Varegg Cup 1981. Kampen endte 0-0 og Vadmyra vant på flest hjørnespark.

FOTO: SVERRE MO

før seriestart. Brann fulgte opp med tilsvarende turnering *etter* sesongslutt, og dermed var startskuddet gått for det som skulle utvikle seg til å bli to av de største fotballturneringene, ikke bare i Bergen, men i hele Norge.

Det foreligger ikke noen skriftlig informasjon om turneringene i 1974 og 1975. Det eneste vi vet med sikkerhet er at begge turneringer var arrangert for småguttelag som var spesielt invitert til å delta, og at Lyngbø vant turneringen i 1975. Senere har ingen av disse turneringene offisielt blitt regnet som gjennomførte Varegg Cup-turneringer. Oversikten over klassevinnerne går derfor ikke lenger tilbake enn til 1976.

Dette året var KJELL FJELLSTAD blitt leder av juniorgruppen. Det ble besluttet at turneringen skulle arrangeres årvisst, og FJELLSTAD tok på seg oppgaven som turneringsleder. Deltakelsen ble

utvidet til å gjelde tre klasser, lillegutter, smågutter og gutter. Det offisielle navnet ble «IL Vareggs Åpningscup». Dette navnet beholdt den helt fram til 1986 da det ble endret til «Varegg Cup».

Det er kanskje ikke riktig å si at utviklingen startet i 1977. Faktum er at turneringen måtte avlyses dette året på grunn av vannmangel. Vinteren hadde vært svært nedbørfattig, og like før turneringen skulle starte kom det kommunal beskjed om at alle dusjer ved idrettsanleggene var stengt. Som en konsekvens av dette ble også anleggene stengt, og selv iherdig parlamentering fra KJELL FJELLSTADS side var nytteløs. Han foreslo at spillerne kunne dusje hjemme ettersom det jo var kamper med kort spilletid, men kommunen sto på sitt. Dermed måtte turneringen avlyses, temmelig sikkert den eneste i Bergen som noensinne er avlyst på grunn av vannmangel.

Året etter kom juniorene med for første gang, men felles for turneringene i 1976 og 1978 er at det ikke finnes informasjon om hvor mange lag som deltok. En av årsakene er at det den gang ikke ble laget skikkelig program. Maskinskrevne kampoppsett som siden ble kopiert og sendt de deltagende lagene fikk gjøre nytten.

I 1979 ble det igjen avlysning. Denne gang på grunn av is. Turneringen fikk med andre ord en trang fødsel. Varegg var klar over at det å arrangere fotballturnering i Bergen før sesongstart kunne være forbundet med risiko, men likevel følte det tungt å måtte avlyse to ganger på tre år. Trøsten får være at det ikke har vært avlysninger siden. I alle år siden 1979 har sesongen i Bergen vært innledet med Vareggs åpningsturnering.

Foran 1980-sesongen tok Varegg skrittet full ut, og turneringen var nå utvidet til også å omfatte miniputter. For første gang ble det trykket et eget program, og et nytt grenseskille ble passert: Varegg Cup hadde utviklet seg til å bli en viktig inntektskilde for juniorgruppen. Tidligere år var det utelukkende sportslige grunner for arrangementet, og derfor fikk heller ikke avlysningene i 77 og 79 større konsekvenser. Fra og med 1980 ble cupen en vesentlig del av juniorgruppens økonomiske rygggrad, en tendens som siden har befestet seg ytterligere.

Jentene gjorde sitt inntog i Brann Cup i 1979. Tiden var nå moden for å diskutere om de også skulle få delta i Varegg Cup. Vareggs nære naboer, IL Sandviken hadde imidlertid for alvor fått sving på damefotballen og arrangerte allerede i 1978 en egen åpningsturnering for damer. Denne ble gjentatt i utvidet utgave

i 1979, og selv om det aldri ble inngått noen formell avtale, ble det til at Varegg overlot til Sandviken å arrangere cup for lagene på jentesiden. Nå er det fast innarbeidet at Sandvikens turnering for jenter arrangeres før sesongstart hvert år de samme helgene som Varegg Cup.

Ut over i 1980-årene fortsatte turneringen å vokse i tråd med trenden som hersket i den aldersbestemte fotballen i kretsen. Det ble spilt 11-erfotball for miniputter til og med i 1985, og i disse årene ble det også kåret vinner i klassen. Fra og med 1986 ble dagens ordning med 7-erfotball innført, og samtidig ble klassen delt opp i tre aldersgrupper. Det skulle ikke lenger kåres vinner i disse klassene. Hver kamp skal telle for seg og alle lag skal være sikret like mange kamper i turneringen.

Lilleguttene fulgte etter med 7-erfotball i 1988. Også denne klassen ble delt opp i rene årsklasselag, men i motsetning til miniputtene kåres det fortsatt en mester i lilleguttklassene.

Innføringen av 7-erfotball førte naturlig nok til en kraftig økning i antall lag, selv om antall deltakere ikke økte tilsvarende. Toppen ble nådd i 1988 da 384 lag deltok, og junioravdelingen kunne fornøyd konstatere at Varegg Cup var blitt et naturlig valg når de beste aldersbestemte lagene i Bergen skulle finpusse formen foran sesongstart.

Nå kan ikke 80-årene forbigås uten at Varegg Cup 1987 nevnes spesielt. Etter den mest snørike vinteren i manns minne var det knapt noen andre enn arrangøren som hadde tro på at turneringen kunne arrangeres. Kommunens egne folk hadde ikke kapasitet til å brøyte banene på Slettebakken, og turneringsleder THORBJØRN FRANTZEN leide i et siste forsøk på å redde arrangementet inn private brøytebiler dagen før turneringsstart. Han klarte det, til tross for brøytekanter så høye at det ikke var mulig å se fra bane til bane, verken på Nymarksbanene eller på Slettebakken. Varegg innkasserte lovord fra imponerte deltakere, og for dem som var med på å arrangere turneringen, ble den det mest minnerike arrangementet de noensinne har vært med på i Varegg Cups historie.

Ut over i 1990-årene er det blitt etablert en rekke nye turneringer som arrangeres på omtrent samme tidspunkt som Varegg Cup. Dette er turneringer som langt på vei konkurrerer med Varegg Cup om de samme lagene, men Vareggs turnering har likevel klart å beholde populariteten og statusen som den mest attraktive. I 1991 hadde Varegg Cup 401 deltakende lag, det høyeste antall i turneringens historie. Siden har deltakerantallet

gått noe tilbake. I 1996 var ca 300 lag påmeldt til den 19. Varegg Cup gjennom tidene.

Det er ikke bare konkurransen fra andre turneringer som gjør at antall deltakende lag synker. Tendensen er den samme i krets-serien, og hardere konkurranse fra andre idretter kan være en del av forklaringen. Juniorgruppen i Varegg ser imidlertid ingen grunn til å vurdere turneringens eksistens av den grunn.

Varegg Cup har fra starten i 1976 og fram til i dag utviklet seg til å bli nesten et helårsarrangement. Etterarbeidet varer gjerne til juni, og allerede i august starter planleggingen av neste års turnering. Fra søknaden sendes til Hordaland Fotballkrets om tillatelse til å arrangere turneringen går det slag i slag, og en arrangementskomité bestående av fem til ti personer kommer jevnlig sammen for å gjøre opp status på fremdriften. En rekke forskjellige arbeidsoppgaver skal utføres, men solid erfaring og kontinuitet i turneringsledelsen har gjort at det hele har vært under kontroll. Rundt 1990 ble det utarbeidet en egen arbeidsbeskrivelse for turneringen med tidsangivelse for alle arbeidsoppgaver fra planlegging til gjennomføring, et godt hjelpemiddel for å sikre at ikke noe glemmes.

Karer som BJØRN GJELSVIK, LEIF HARKESTAD, TROND JOHANNESSEN, FRANK OLSEN, AKSEL LARSEN og ALBERT TVEDT har lagt ned et stort arbeid for å få turneringen gjennomført i lange perioder av cupens tyveårige liv, ikke minst med å løse alle dommeroppgavene. I tillegg har medlemmene av Vareggs Vel gjort en viktig innsats på økonomisiden. De har stått ansvarlig for alt salg i boder på alle arenaene. Under hele cupen selger de nytrukket kaffe, buljong, leskedrikk og vafler og pølser, og sørger på den måten for den vesentligste delen av overskuddet for turneringen.

Gubbelaget har stilt vakter til disposisjon på Slettebakken og Nymarkfeltet.

Faksimile av «Bergens Tidende».